

Eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain (1069/2021) muuttamista koskevan säädöshankkeen asettaminen

Asettaminen

Maa- ja metsätalousministeriö on tänään asettanut säädöshankkeen, jossa valmistellaan virkatyönä hallituksen esitys laiksi eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain muuttamiseksi.

Toimikausi

22.4.2025–30.6.2026

Tausta

Laki eläintunnistusjärjestelmästä (238/2010) kumottiin lailla eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä (1069/2021), joka tuli voimaan 1.1.2022 lukien. Laki (1069/2021) on annettu hallituksen esityksellä eduskunnalle laiksi eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä (HE 101/2021 vp).

Asetus (EU) 2016/429 tarttuvista eläintaudeista (jäljempänä eläinterveyssäännöstö) muodostaa unionin yhdenmukaistetun sääntelykehiksen. Asetus sisältää eläintauoja koskevan sääntelyn lisäksi pitopaikkojen ja tiettyjen toimijoiden rekisteröintiä sekä eläinten jäljitettävyyttä koskevat säännökset. Lisäksi eläinterveyssäännöstössä komissiolle on siirretty runsaasti toimivaltaa antaa delegoituja säädöksiä ja täytäntöönpanosäädöksiä. Asetus jättää myös runsaasti kansallista liikkumavaraa. Eläinterveyssäännöstön antamisen johdosta kansallinen eläintunnistusjärjestelmää koskeva lainsäädäntö katsottiin tarpeelliseksi uudistaa hallituksen esityksellä laiksi eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä (HE 101/2021).

Ehdotukseen sisältyi eläinten pitopaikkojen ja toimijoiden rekisteröintiä sekä eläinten tunnistamista ja jäljitettävyyttä koskeva sääntely liikkumavaran puitteissa. Esitykseen sisältyi myös lemmikkieläinten hyvinvoinnin varmistamiseksi tarpeelliset kansalliset säännökset ja valtuudet eläinlajikohtaisten ministeriön asetusten antamiseen lemmikkieläinten tunnistamisesta ja merkitsemisestä niiden lajien osalta, joissa se arvioidaan tarpeelliseksi. Eläinterveyssäännöstön mukaan jäsenvaltioilla on oikeus tiettyihin poikkeuksiin ja ne voivat 269 artiklan mukaan soveltaa alueellaan lisätoimenpiteitä tai asetuksessa säädettyjä toimenpiteitä tiukempia toimenpiteitä, jotka koskevat rekisteröintiä ja jäljitettävyyksivaatimuksia. Lisäksi hallituksen esitys (HE 101/2021) piti sisällään virallista valvontaa koskevien EU-säännösten täydentävän sääntelyn.

Tehtävä

Nyt käynnistettävän lakihankkeen tarkoituksena on valmistella lakiesitys, jolla tarkennettaisiin ja muutettaisiin eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annettua lakia (1069/2021) käytännön lainsoveltamistyössä havaittujen täsmennystarpeiden osalta.

Muutosten tarkoituksena on tarkoituksenmukaisilta osin keventää hallinnollisia vaatimuksia. Lisäksi lakihankkeella osaltaan parannettaisiin eläinten hyvinvointia. Myös rekisteröinteihin liittyviä sanktioita arvioitaisiin tässä yhteydessä erityisesti rekisteritietojen kattavuuden parantamiseksi. Lisäksi säännöksiä täsmennettäisiin tarpeellisilta osin toimeenpanon selkeyttämiseksi.

Lakiesitys on tarkoitus valmistella virkatyönä maa- ja metsätalousministeriössä yhteistyössä Ruokaviraston kanssa, osallistaen samalla ulkoisia sidosryhmiä lakihankkeen eri kuulemisvaiheissa.

Organisointi

Säädösehdotusten valmistelijoina toimivat seuraavat maa- ja metsätalousministeriön ruokao-
saston virkamiehet:

- Lainsäädäntöneuvos Juha Keski-Koukkari, oikeudellinen yksikkö
- Erityisasiantuntija Anssi Welling, eläin- ja kasvinterveyden yksikkö
- Neuvotteleva virkamies Terhi Simonen-Jokinen, eläin- ja kasvinterveyden yksikkö

Lisäksi säädösehdotusten valmisteluun osallistuu Ruokaviraston asettamia virkamiehiä.

Kansliapäällikkö

Pekka Pesonen

Hallitusneuvos

Markus Lounela

Liite	Säädöshankkeen suunnitelma
Jakelu	Hankkeen valmisteluun osallistuvat henkilöt
Tiedoksi	Osastopäällikkö Minna-Mari Kaila Ministerin erityisavustaja Marjo Anttoora Maatalousyksikkö Elintarviketurvallisuusyksikkö Eläin- ja kasvinterveyden yksikkö Oikeudellinen yksikkö Suunnittelu- ja seurayksikkö

Liite

Säädöshanketta koskeva suunnitelma

Laadittu/ Hyväksytty	Muutos					
22.4.2025						

Suunnitelman hyväksymisajankohta ja mahdolliset muutosajankohdat.

Hankkeen nimi:

Eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain (1069/2021) muuttamista koskeva säädöshanke

VAHVA-asianumero: VN/13594/2025

Hankeikkunatunniste: MMM021:00/2025

Asiasanat: Eläimet, rekisteröinti, merkitseminen, tunnistaminen, seuraamusmaksut

Hankkeen keskeinen sisältö

Hankkeen tehtävänä on valmistella lakiehdotus eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain (1069/2021) muuttamiseksi, jolla tarkennetaan ja muutetaan eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annettua lakia käytännön lainsoveltamistyössä havaittujen täsmennystarpeiden osalta. Edellä mainittujen varsinaisten sisällöllisten muutostarpeiden lisäksi hankkeessa tarkastellaan mahdollisia teknisluonteisempia muutostarpeita lakiin.

Hankkeen tavoite ja vaikutukset

Tässä yhteydessä tarkastelun kohteena ovat erityisesti eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain 8 §:n 1 momentti; 11 §:n 3 momentti; 26 §:n 2 momentti; 27 §:n 1 ja 2 momentti; 35 §:n 1 momentti ja 36 §:n 1 momentti.

Muutosten tarkoituksena on tarkoituksenmukaisilta osin keventää hallinnollisia vaatimuksia. Lisäksi säännöksiä täsmennettäisiin tarpeellisilta osin toimeenpanon selkeyttämiseksi. Myös rekisteröinteihin liittyviä sanktioita arvioitaisiin tässä yhteydessä.

Laajuus Kyseessä on suppea lakimuutos.

Suhde hallitusohjelmaan (Ei)

Hankkeella ei katsota olevan välitöntä yhteyttä hallitusohjelmaan (Vahva ja välittävä Suomi – neuvottelutulos hallitusohjelmasta 16.6.2023).

Yhteydet muihin käynnissä oleviin/käynnistyviin hankkeisiin

Hankkeen tarkoituksena on tarkastella ensisijaisesti eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain (1069/2021) osalta käytännön lainsoveltamistyössä havaittuja puutteita ja epäkohtia ja tehdä tarpeellisiksi katsotut muutokset. Hankkeella ei siten ole arvioitu olevan välittömiä yhteyksiä muihin käynnissä oleviin tai käynnistyviin hankkeisiin, eikä myöskään olennaisia budjettivaikutuksia. Lain 36 §:n 1 momentin 3 kohdan mahdollisella laajentamisella rekisteriin

ilmoittamisen laiminlyöntitilanteisiin lain 8-15 §:ssä säädettyissä tilanteissa ennakoidaan olevan vähäisiä positiivisia taloudellisia tulosvaikutuksia.

Hankkeen keskeiset sidosryhmät / lakisääteiset kuulemiset

Valtiovarainministeriö, oikeusministeriö, Ruokavirasto, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund r.f., Suomen Sikayrittäjät ry, Elintarviketeollisuusliitto ry, Eläinten terveys ETT ry, sika-alan teurastamoyritykset, Suomen Kennelliitto ry, Hippos, SRL, Aluehallintovirastot, SEY, Animalia, Suomen eläinlääkäriliitto

Hankkeen aikana kuullaan tarvittavia muita tahoja.

Vastuut ja resurssit

Vastuuministeri	Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah
Valmistelusta vastaavan yksikön päällikkö	Hallitusneuvos Markus Lounela
Vastuuvalmistelija ja esittelijä	Lainsäädäntöneuvos Juha Keski-Koukkari
Muut valmistelijat	Erityisasiantuntija Anssi Welling, eläin- ja kasvinterveyden yksikkö Neuvotteleva virkamies Terhi Simonen-Jokinen, eläin- ja kasvinterveyden yksikkö
Valmisteluavustaja	Hallinnollinen avustaja Päivi Ranta, Anna Jalo
Muu, mikä	

Ministeriön sisäinen käsittely-/hyväksymismenettely

Pvm/kuukausi	Käsittely
kevät 2025	Mahdollisesti tarvittava poliittinen ohjaus keskeisimpiin valmistelussa tehtäviin HE:n linjauksiin
syksy 2025	Hyväksyntä lausunnolle lähtevälle HE-luonnokselle
syksy 2025	Jatkovalmistelua koskevat linjaukset
vuodenvaihdte2025/2026	Jakolupaprosessi

Aikataulusuunnitelma

HE:n nimi	Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain (1069/2021) muuttamiseksi	
Hankkeen asettamispäivä	22.4.2025	
Hankkeen toimikausi	22.4.2025–30.6.2026	
	<i>Toimenpide</i>	<i>Arvio aikataulusta</i>
	Hanke alkaa	huhtikuu 2025
	Virkatyönä tehty alustava runko HE-luonnokseksi	elokuu 2025
	Pykälä- ja perusteluluonnosten läpikäynti yhteistyössä maa- ja metsätalousministeriön ja Ruokaviraston kesken	touko-, elokuu 2025
	HE-lausuntoversio (käännettäväksi/käännös valmis)	alkusyksy 2025
	HE-luonnos lausuntokierroksella	syksy 2025
	Lausuntotiivistelmä	syksy 2025

	Lausuntopalautteen aiheuttamat muutokset tehty ja käännetty	syksy 2025
	Laintarkastus	loppusyksy 2025
	Laintarkastuksen aiheuttamat muutokset tehty	loppusyksy 2025
	Taittotyö (taitettavaksi/perustaitto valmis)	loppusyksy 2025
	HE:n tekninen viimeistely ja RV/VN-listat	loppusyksy 2025
	RV- ja VN-käsittely (eri sarakkeet listanjako, vko)	tammi-, helmikuu 2026
	HE:n eduskuntakäsittely	kevät 2026
	TP vahvistaa lain	kevät 2026
	Lain voimaantulo	kesä 2026

VN/13594/2025-MMM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: